

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belköltség: félre 6 kor., negyedre 3 kor. — áll.
Külföld: félre 9 kor., negyedre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Négyszáz esztendő óta tart már nálunk az alkotmányválság. A mohácsi vész óta csak álmadozunk önállóságról, de az a valóságban sohasem volt meg, csak a türelmes papiroson.

Magyarországot örökostartományzámba veszi a Habsburg-család, amely hozományként möringolt bennünket. Nem is csoda, hogy így bánnak velünk, hiszen sohasem tiltakoztunk nyomatékosan a bánásmód ellen. Mi csak örökösen tiltakoztunk, feliratoztunk, küldöttségeztünk és kértünk, de ellentmondást nem tűrő parancsszóval sohasem dörgöttünk a nép felség nevében. Most is „engedményeket“ kértünk nagy alázatosan és kaptunk — ökölcspást.

Határtalan a Habsburg-család elbizakodottsága. Azt képzeli ez a hajdan országokat és népeket möringolt familia, hogy mi nem élhetünk nélküle.

Minő rövidlátás!

Még pár év előtt Obrenovics Sándor is, ilyesmit képzelt magáról. És Szerbia ma is áll még!

Rosszul nevelik az uralkodókat. Beleverik a fejükbe, hogy ők az emberátlagon felül állók, akik „Isten kegyelméből“ és a sors különös rendeltetése folytán hivatottak az uralkodásra. Hizelegessé, alázatossággal és hódolattal találkoznak folyton, kívánságuk parancs, akaratuk törvény, már gyermekkorukban. Mire felesperednek, a ferde nevelés folytán képzelgőkké válnak és földöntúli lényeknek képzelik magukat, akik szentek és sérthetetlenek.

Dehogy azok pedig! Az emberátlag alatti lények ők, se nem szentek, se nem sérthetetlenek, csak képzelgők.

Az uralkodó kijelentette, hogy sohasem fog engedni a magyar nemzetnek. Ez a „soha“ a végtelenséget jeleníti. Szóval az uralkodó azt képzeli, hogy az ő családja örökké fog uralkodni és éppen csak tőlük függ ez. — Mintha a milliók, akik fölött uralkodnak, csak azért lennének a világon, hogy az ő uralmuk alapját szolgáltsák.

Ez a „soha“ pedig veszedelmes meghatározás, mert kihívja az akaratot. A milliókól álló nemzet pedig nem tűri az ellentmondást.

Az alkotmányos uralkodásról furcsa fogalma lehet az uralkodónak, mikor a verőjogát előzetesen akarja érvényesíteni, sőt érvényesíti is. Hiszen a korlátlan veto jog az alkotmányosság fogalmával is ellenkezik, mert az önkényt képviseli.

Azért nevétséges, mikor autonóm módon megkezdjük az alkotmányt, ami nincs is tu-

lajdonképpen, hiszen annak egyetlen biztosítéka az aranybulla utolsó pontja lehetne csupán, azt pedig kitörültük a törvénykönyvből.

Miféle alkotmány is az, amely az egész nemzetet kiszolgáltatja az uralkodó önkényének viszont a nemzetnek a védekezésére módott nem ad?

A kényuralom kezdete.

(§.) Komédiának jelezték előre a szombati királyi kihallgatást és az volt. Az aggodó, a kétségeskedő lelkek sötét baljóslata beteljesedett. A király most is csak azt mondta, amit Chlopynól kiáltott a nemzet felé. Akkor dicső hadseregének táborkara sugta fülébe a kemény „Nem!“-et, ma ugyanennek a táborkarnak a szelleme tilt azon a darab papiroson, amelyről a császár kegyesen leolvasta, de azért elborult reá azok arca, kik kénytelenek voltak nyitott füllel végighallgatni azt.

Nincs megegyezés! Kevesebb a reményünk a békés kibontakozásra, mint valaha csak volt.

A *nemzeti eszme* elbukott újból a Burgban.

De azért mégis él. Magyarországon a nemzeti eszme föltartóztatlanul tör előre. Mód sincs, amely szerint vissza lehetne szorítani; erő nincs, amely megmérkőzhetnék vele. Ez a föld Pozsonytól Háromszékiig a magyar *nemzeti állameszmét* uralja, mint legfőbb erőtényező. Ezt az erőtényezőt a gyökérét vesztett s szervezetségében mindjobban aláhanatkozó osztrák császári hatalom le nem gyűrheti, legfőbb ideig-óráig mesterségesen visszashoríthatja.

Mondják: szelid, édes volt a király szava, amikor a nagy keserűséget be akarta adni a vezérpolitikusoknak. Chlopynál még menydörgött a hadur, most ugyszólván édesdeden kérelt. Ezt már így szokták a katona urak, akik azt is, meg ezeket a mostani „föltételeket“ is megcsinálták. Először nyersen ráripakodnak a tömegre, hogy oszoljon. S ha az nem fut szertesztét, még egyszer szeliden megintik, mielőtt közé lövetnének.

Bármennyire szereti is a király a nemzetet, „uralkodói jogait“, a közös hadsereget még jobban szereti. Önbeismerése szerint. Álláspontjától tehát nem hajlandó tágitani. De nem hátrálhat meg immár a képviselőház többsége sem, most már nemcsak azért nem, hogy a hadsereg magyarságához való jogunkat föl ne adja, hanem azért sem, mert meghátrálásával végzetesen szen-

tesítené a királyi akarat fensőbbségét a nemzeti akarat fölött s ezzel olyan szörnyű romlását idézné elő a nemzeti jogoknak, hogy azt századok alatt se tudnánk jóvátenni.

Egyedül a király bölcsességétől és belátásától volt a megértés és kiegyenlítés remélhető. De mire számítottunk még, amikor immár a király teljesen a katonák befolyása alá került? Beck, Pitreich, Fejérváry, ezek most már a király tanácsosai. Ezek pedig nem engednek, s a mai naptól kezdve a valóság erejével él bennünk az a szomorú sejtélem, hogy Tisza István gróf által fölidézett válság a leggyászosabb és legmeggrázóbb katasztrófa arányait fogja fölölteni.

Az alkotmányosság napja ma áldozott le egészen, balcsilagzat alá jutottunk s a végzet sötét és mély szakadék felé sodor bennünket, amelyben sok nép és sok zsarnokság lelte már a sírját.

De ha az alkotmány elveszett, a hazát meg fogja menteni a koalíció. Megmenti a trónnal együtt, amelyet egy esztelen vállalkozás ismeretlen személyek céltáblájával alacsonyított.

A király elérhetetlen után való törekvésnek nevezte ma a nemzet követeléseket és jogokat, amelyeknek alapja törvényeinkben gyökerezik.

A bécsi ördögkerék veszettül forgott ma a Burgban. Sötét felhőket hajszolt mozgása a Lajthán tülről erre mifelénk. Ez a bécsi ördögkerék csak forog, jár, kering eszeveszetten, örülten, bután. És ebben az ördögkerékben van az osztrák császári hatalom minden reménysége, minden tudománya. Jár és kering, amíg a nemzet be nem telik a pokoli mulatsággal s olyat nem üt erre az ördögmotollára, hogy pozdorjává törnek mozgatói, de széthull tőle maga a császári hatalom kétes glóriája is.

A politikai válság

A vezérek visszaérkeztek Budapestre, de azért a válság súlypontja nem nálunk, hanem Bécsben van. A sarkantyupongós kíséretében elhangzott királyi szó a nemzet testéig hatolt ugyan, de ugylátszik Bécsben nem nagy igyekezet van a séreim reparálására, hanem ellenkezőleg fokozni akarják azt.

A király megbízottja, gróf Cziráky Béla ugyan folytatni fogja a koalíció vezéreivel a kibontakozás érdekében megkezdődött tanácskozásokat, de a beavított bécsi vélemények szerint semmi kijuttatás sincsen kedvező eredményre. A király által közölt programja

nem ultimatum ugyan és abból engedni is fognak, csak hogy nem a koalíciónak, hanem olyannak, aki kész lesz a császári akaratot is az összbírodalmi törekvések szószólója lenni nálunk. Hogy akad-e ezen célra magyar ember, azt előre is megjósolhatjuk, csak az kétséges, ki vállalkozik erre a hazafiatal szerepre.

Többféle kombinációról tudnak a beavatott bécsi körök, de ezek közül leghatározottabban az a hír tartja magát, hogy a király gróf Zichy Jánost kihallgatáson fogadja és fel is ajánlja neki a kabinetalakítást, de Zichy nemzeti engedmény hiányában nem fogadja el a megbízatást. Ilyetén a királynak nem marad más választása, mint vagy gróf Khuen-Héderváryval kíván experimentálni, vagy pedig Fejérváry bárót reaktiválni. Mindkét esetben azonban előre megállapítható, hogy az annyira és már régóta hirdetett erőszak politikájára kerül a sor. Minden vonalon harcot üzennek a nemzeti igényeknek és minden eszközzel igyekezni fognak még a nemzeti sóhajt is elfojtani.

Az erőszak politikájának egyik leghatározottabb fegyverét abban vélik föllelhetni, hogy az új kormány által a *tisztviselők fizetését szüntetik be*, ami által azt remélik, hogy a nemzeti küzdelem azonnal meg lesz bénítva. El vannak készülve, hogy a tisztviselők a fizetés hiányában meg fogják tagadni a hivataloskodást és ekkor előáll a katonai hatalom érvényesítésének szüksége. Erre várnak odafönt, hogy így azután könnyebben végezzenek.

A király nem döntött.

Bécsből jelentik: Cziráky Béla gróf a Bristolból, ahol a magyar urakat kereste, de nem találta, lakására hajtatott. Itt aztán egy újságíró látogatását fogadta, aki küldetése felől kérte információt.

— Tulajdonképpen egész privát jellegűnek mondható az én mostani szerepem, — így szólott Cziráky Béla gróf — s ilyenek tartom a koalíció vezéreivel ma folytatott tanácskozást is. Hangsúlyozhatom és pedig egészen nyíltan, hogy most tett lépéseimnek, legalább az én részemről, semmiféle politikai háttere nincs.

— S a ma történetek után vár még excellenciára valamely feladat?

A konty.

Akkoriban történt, mikor még Kászonyi János volt a szentjánosi szolgabíró és az öregről szelvében hosszabban beszéltek, hogy megkompolyodott. A zsinóros magyar ruháját császárkabáttal cserélte föl s este nyolc órakeréskor hazament a kaszinóból, otthagya az állatorvost, meg a segédtelekkönyvvezetőt, hogy tűnődjenek a haza sorsa fölött.

A cigányok melankoliába estek, mert Kászonyitól nem kerestek semmit, a szenzáció azonban akkor érte el tetőpontját, mikor a borivást is beszüntette és pipa helyett borszivarra gyujtott.

— Megbolondult, tisztára megbolondult — hangoztatta a közvélemény.

Próbálkoztak sokan, hátha jó utra lehet téríteni, mert végtére is ami nem járja, az nem járja. Ha már Kászonyi is beáll pucshősnek s egy időben fekszik le a tyukokkal, mit várhat az ember a gyöngébb legényektől, akik a nagyok példáján szoktak felbuzdulni!

Hasztalan volt azonban minden s hiába faggatták az öregot, szóval sem árulta el, hogy nemrég közel járt hozzá a guta, az térítette észhez. A borivástól sokszor nem tudott aludni, a feszes magyar nadrág pedig elszorítja a lélekzetét. (Hasztalan ereszt az ember negyedóránként egyet szijon.) A csizma fiatal suttók-legényeknek való, az ő lábukban még nem vert tanyát a reuma, sem a

— Én a koalíció vezéreinek álláspontjáról ő felsége előtt jelentést tettem. Ez volt a feladatom s az én misszióm ezzel véget ért.

A vezérlő-bizottság ülése.

A baloldali vezérek tanácskozásra ültek tegnap össze. Előjáróban jóváhagyták Bécsben járt társaik eljárását, majd pedig a szombati nappal támadt új helyzethez való állásfoglalásról beszéltek, az érdemben való döntést azonban el halasztották.

A vezérlő bizottság üléséről a következő kommunikét adták ki:

Kossuth Ferenc a vezérlőbizottság elnöke úgy a maga, mint a király ő felsége által meghívott társai nevében előszóval jelent, és ismerteti a király ő felsége által folyó hónap 23 án intézett fogadtatást s annak részleteit; — ismeretes továbbá Goluchowsky gróf közös külügyminiszterrel és azután Cziráky Béla gróffal mint királyi megbízottal, király ő felsége kiváratára eszközölt érintkezést és egyuttal bemutatja a király ő felsége által a meghívottaknak közvetlenül személyesen átadott pontozatokat és végre bemutatja a meghívottak által a királyi javaslatra készült s Cziráky Béla grófnak személyesen átadott választ.

A vezérlő bizottság egyhangulag ismeri el és méltányolja a király ő felsége által meghívott államférfiak bölcs és hazafias eljárását; — élénken sajnálja, hogy király ő felsége az általa meghívott államférfiakat, kik az országgyűlési többség bizalmát képviselik és ekként a nemzetnek is közügyekben vezetői, meg nem hallgatta, megbotrán kozással kárhuztatja azokat, kik a király ő felségének ily irányban adtak tanácsot s teljes meggyőződéssel helyesli, hogy a meghívott államférfiak Goluchowsky gróf közös külügyminiszterrel nem tárgyaltak; valamint teljes meggyőződéssel helyesli azt is, hogy a király ő felsége által átadott pontozatokat, mint az alkotmányba ütközőket további tárgyalásra s a fennforgó alkotmányi viszály orvoslására alkalmatlanoknak nyilvánították.

Fejérváry Bécsben.

A vezérlő-bizottság ülése közben kapták a Távirati Iroda jelentését a képviselők, hogy Fejérváry délután elutazik. Fejérváry tegnap délután tényleg el is utazott Bécsbe, a hol a király ma kihallgatáson fogadja.

köszvény. Jobban is illik nekik, ha gaugosan, kopogva járnak a rossz utakövezeten, — majd megokosodik egyszer mindnyája.

Mondom, ilyenféle átalakulásokon ment keresztül Kászonyi János, sőt arra is, rájött, hogy nem ártalmas olykor benézni a hivatalba sem. Egy kis munka után jót tesz a testmozgás, rendesebb lesz az étvágya, sőt jobban is alszik. De még aztán annyi az elintézésre váró ügy, amelyeket böngészgetve Kászonyi, illetén szókra fakad:

— Remyhe, lusta ember vagy, szégyene a vármegyének. Igyekezéssel megjavulni.

Jól lehordta magát, aztán hozzáfogott a munkához és rémülten látta aztán mindenek, hogy Kászonyi még bolondabb a rendnél, mert agyondolgozza magát.

Mondom, ebben az időben történt, hogy a falu a legveszedelmesebb állapotba jutott. Szent János községe kiállott már nagy viharokat, félholtra vertek fehérre meszelt hazai között képviselőjelöltek és főkorteseket, felgyujtották százszor a rác pápa házát, megsőrétezték a jegyzőt, de mindezek kismiskák avagy miként az előkelő és konfidenciába soha nem ereszkedő patikárius mondta: Kis Mihályok — voltak a minden bonyodalmat betetőző újabb esethez képest.

Az történt ugyanis, hogy a szolgabíró rendeleteket kezdett kidoboltatni s ezenközben darázs-fészekbe nyult.

— Aki pediglen asszony vadházasságban merészkedik ezentul is élni, mondta a

Presbiteri közgyűlés.

E hó 24-én a debreceni ev. ref. egyház presbiteriuma közgyűlést tartott, melynek kivált egyik tárgya rendkívüli érdeklődést keltett. Kisebrendű jelentések után ugyanis 83 presbiternek azon beadványa került tárgyalás alá, melyben a D. R. U. 101 és 106 számaiban foglalt sértő cikkek miatt kértek intézkedést.

E beadvány szó szerint a következő:

Nagytiszteletű s tekintetes Presbyterium!

A debreceni presbyter-választás ügyében az egyházmegyei közigazg. bíróság f. évi szept. hó 7-én ítélte aképen, hogy a választást törvényesnek elismerte, megerősítette.

Másnap szept. 8 án, valamint 13 án vezércikk jelent meg a „Debreceni reggeli újság“-nak 101. és 106. számában, melyeket A. és B. alatt bemutatunk.

Hogy ki írta e két cikket? nem tudjuk, mert írója „Függetlenségi“ álnév alá rejtőzött. Nyilvánvaló azonban, hogy olyan valaki írta, a ki a presbyter-választást jóváhagyó ítélettel nincs kibékülve s e fölötti elkésredésében egy csapással bosszút akar állítani egyházmegyei bíróságon, presbyterium és a debreceni ev. ref. egyházon.

Az egyházmegyei bíróságnak védelmére kelni nem a mi feladatunk. De annál inkább kötelességünk a ránk szórt rágalomokkal szemben megvédeni presbyteriumunknak becsületét és egyházunknak fenyegetett érdekeit.

Az elejétől végig sértő két cikk szövegéből főképen a következőket emeljük ki:

1. (Az A. alattiból.) „A debreceni ev. ref. egyházban nem arra használják-e a függetlenségi párt hatalmas szervezetét a pártvezérek, hogy a jó fizetésű egyházi hivatalokat maguknak kisajátítsák, maguknak tiszteltíj címnek busás mellékjövédelmet biztosítsanak és rokonaikat tanári vagy tanítói állásokban atyafiságosan elhelyezzék! Hát családi biztosító intézet a mi egyházunk? Mért nem alapítanak ezek a jó urak maguknak és családjuk tagjainak külön egyházat a maguk költségén! Minek élőködnek a mi nyakunkon?!

Majd midőn elpanaszolja, hogy „az egyházmegyei bíróság ezeknek az uraknak az egyházban való gazdálkodását helyben hagyta“, így folytatja: „Mit jelent ez? Azt jelenti, hogy szabad az egyházban a politikai pártbatalmat önző célokra használni. Csak azután le kell tagadni. Hát jó. Legalább tudja mindenki, hogy szabad a vásár.

kutyabőrt pörgetve a szentjánosi hivatalos, az köteles lésszen kontyát levágtatni különben végrehajtás és következményeinek terhe alatt.

Megmondta a rendelet azt is, hogy az elsőfoku büntetés kétheti sötét áristom, a második azonban már lenyiratás és a faluból való kikorbácsolás lésszen. Jelen intézkedés pedig nyomban jogerőre emelkedik és csak birtokon — vagyis a falu határán — kívül felelbezhető meg.

A kis esküdt hamisan mosolygott a bajusza alatt.

— Kedves bátyám nyilván el akarja üldözni a szentjánosi asszonyokat, mind.

— Ha nem szelidülnek, járjanak világsufijára!

Az asszonynak fittyet hánytak a parancsra és messze hies formájú kontyukat csak tovább is olyan kacskásan készítették ki, mint ahogyan elbolondították vele az embereket. Sőt tüntető körmenetre indultak és arra jártak legtöbbit a szolgabírói hivatal felé.

Kászonyi várt három napot, a negyedikén kiállította a pandurokat a kuthoz s egy tucatot a legszálasabbjából elfogatott. Azon az éjszakán nem igen aludt senki a faluban a keserves asszonyi jajveszékeltés miatt. A férfinép meglehetősen gyáván viselkedett és valami csodában bizott. Az oláh pápa deputációt szervezett, be is ment vele az alispánhoz, fenyegetőzve, hogy így meg

Es a szocialisták bolondok volnának, ha ezt a szabadságot ki nem aknáznák és a maguk hatalmas táborát az egyházban nem érvényesítenék... Előre hát! Hiszen szabad a vásár!

2. (A B. alattiban.) Cikkirő irányzatában ösmerteti és bírálja a f. é. szept. 10 én tartott presbyteri gyűlésen tárgyalt egyik indítványt, mely szerinte az lett volna, hogy az egyházi ügyvéd „a Medé Gyuláné féle alapítvány ügyének rendezése körül kifejtett buzgóságáért 1000 koronányi csekély összeget kapjon magából az alapítványból” s elmondja, hogy az egyházi törvény szerint a presbyteriumnak az alapítványok épségben fenntartása fontos kötelessége. Es ez irányzatos közleményt e mélyen sértő szavakkal igyekszik indokolni, hogy hiszen „az eddig üzemből volt presbyterválasztási rendszer izsapos talajában olyan gyönyörűen tényesített a korrupció: az atyafiság, komaság, cimboraság, hivatalvadászat, dupla kréta és feneketlen zsebl!

Ezek szerint, bárha jól tudhatja a cikkző, mert ezt egyházunk számadásai is igazolják, hogy presbyteriumnak a kezelésére bizott alapítványokat lelkiismeretesen s az egyh. törvények és alapítólevelek minden kívánalmának megfelelően kezelte és kezeli, mégis a két cikkben általában korrupciót tért szemünkre; azzal vádol, hogy az egyházat özönd célokra használjuk föl, hogy megszegjük a törvényt, hozzá nyulunk az alapítványhoz, melyet épségben fenntartani volna kötelességünk. E váddal megtámadja az egyházunk iránti bizodalmat is, elriasztja az egyháztagokat az alapítványok tételétől. Sőt tovább megy; kijelenti, hogy „szabad a vásár s a szocialisták bolondok volnának, ha ezt a szabadságot ki nem aknáznák s a maguk hatalmas táborát az egyházban nem érvényesítenék”. Igazságosabb adórendszer, a mi gazdagoknak kedvező, adómaximum nélkül. Jól fizetett állások. Jutányos földbérletek. Jövedelmező iparvállalatok. Ime, ezek itt — ugymond — a versenydják! Az egyháznak hivatalai, pénzei, földjei, házai vannak. Előre hát; Hiszen szabad a vásár!

Alólírott presbyterek az A. és B. alatti vezércikkekben presbyteriumunk terhére rótt korrupció s ebből eredő báminő cselekmény vádját egész önérzettel visszautasítjuk, alapítványainknak minősítjük s mint az egyháztagok elidegenítésére alkalmas eszközt egyházunk elleni merényletnek bélyegezzük. Elégtétel szerzése végett pedig tisztelettel kérjük a Nagytiszt. s Tek. Presbyteriumot, hogy az egyházi ügyvédet a cikkirő nevének törvényes uton leendő kiderítésére s ennek

elérére után jelentéstételre utasítani méltóztatassék.

Kovács József, Roncsik Lajos, Bészler Károly, Márton Imre, Oláh Károly, Kardos László, Zádor Lajos, Csobán József, Harsányi Gusztáv, Kazinczy Gábor, dr. Ujfaluassy József, dr. Kocsár Gábor, dr. Varga Lajos, Somogyi Pál, K. Tóth Sámuel, Dóczy Gedeon, B. Nagy János, Kertész István, Kovács Ferenc, Faragó András, Kecskés István, Alföldy Gábor, id. Bányai István, Kovács Lajos, ifj. Kertész János, K. Kiss József, Pálffy Ferenc, Medgyesi Ferenc, L. Nagy Bálint, dr. Nagy Zsigmond, Hódy Béla, Bácsy András, Jeney Sz. Miklós, Kulcsár Endre, dr. Márton Kálmán, Kertész Mihály, Harangi Sándor, Kovács László, Tassy Miklós, Herczeg János, F. Nagy János, Kiss Gábor, Nagy Sándor, Pető István, Tóth Gergely, Pető Lajos, Kálmán András, Szendy Imre, Pap János, Móri Ferenc, Kulcsár Gábor, Szabó József, O. Végh János, Molnár Sándor, Kovács János, Csóka Samu, Sinka Sándor, dr. Szabó József, Dávid Mihály, Prém Ferenc, Bekényi Péter, dr. Öreg János, Pongó Lajos, Szemere Lajos, Böszörményi Mihály, Polgári Márton, Molnár Ambrus, Zöld János, Polgári Sándor, Török Péter, Zöld Mihály, id. Seres András, Szöllősy Sándor, Kuruc Miklós, Jámor István, Salánky Ferenc, Juhász Ignác, Jeney József, Faragó András, Fekete István, Török Bálint, Mácsay András, Ekly Imre.

Felolvasás után Jánossy Zoltán presbyter emelkedett szólásra és mellőzni kérte az indítványt, miután szerinte a sértő cikkek nem az egész presbiteriumra és az egyházra, hanem csak egyesekre vonatkoznak. Utána Csurka István indítványozta, hogy a kérvény a napirendről levétesse. Velük szemben Kovács József polgármester jelentette ki, hogy igenis szükségét látja a presbiterium nevében való fellépésnek, hogy megszűnjék a titkos férgék pusztítása, melyek az egyház gyökerén rágnak. Márk Endre a Csurka indítványa mellett emelt szót, Ferenczy Gyula pedig nagy tüzzel a presbiteri választást kezdte tárgyalni csipős megjegyzések közepette, mi miatt elnöki rendre utasításban volt része, hogy a tárgynál maradjon. A beadvány mellett érveltek Harsányi Gusztáv, Dr. Varga Lajos, utóbbi megjegyezte, hogy előbb nem akarta aláírni a kérvényt, mert készen van rá, hogy olyan gyáva férfi, aki olyan támadással álnév alá rejtőzik, vizsgálat esetén is „Strohmann” mőgé fog bujni. Később azonban úgy találta, hogy az egyháznak a cikkző kipuhatólására s megbüntetésére minden tőle telhető

el kell követni. A beadvány kérelmi részének pótlásul indítványozta, hogy a presbiterium ne elégedjék meg a szerző személyének kiderítésével hanem követelje a rágalmozó megbüntetését is. A Márton Imre, dr. Márton Kálmán megjegyzései, valamint Ferenczy Gyula és Márk Endre ismételt felszólalása, végre Jánosi záró szava után, melyben kijelentette, hogy most már ő is kívánja a sajtóért és hogy az ügy a nyilvánosság előtt tisztázassék — az elnök berekesztette a tárgyalást és első sorban Csurka indítványát tette fel szavazásra, kinek napirendről való levételi indítványa mellett Márk Endre és saját maga állottak fel. Ezt követve a beadványbeli kérelmet a dr. Varga Lajos pótló indítványával együtt majdnem egyhangulag megszavazták.

A következő tárgyak között a Medén-féle hagyatéki ügy birt nagyobb fontossággal, melyben az egyházi ügyvédet a számadás terhe alól felmentették, a végrendelet végrehajtásával együtt tett indítványa folytán pedig kimondta a közgyűlés egyhangulag, hogy a hagyatéki mérleget elfogadja, a sikk felállítására javasolt 500 koronát megszavazza, a hagyatéki terhek kifizetése utáni feleslegét mint előre nem látott kiadásokra rendelt összeget 1031 koronában, az érték csökkenését hatezer koronában, — magát az alapítványi tőkét pedig, mely Szortai András és Sz. Erzsébet alapítványaként egy lelkészi katedra fenntartására hasznosítandó, 22000 koronában állapítja meg.

Tegnap délután 4 órára volt kitűzve az ülés folytatása, melyet azonban a presbiteriek részvétlensége miatt vasárnapra, október 1-re kellett halasztani.

SZINHAZ.

Színházi műsor:

Szept. 26. Kedd: Akirály mulat. Dráma B) bérlet.
Szept. 27. Szerda: János vitéz. Daljáték. C) bérlet.
Szept. 28. Csütörtök: Az erény utjai. Vigjáték. A) bérlet.
Szept. 29. Péntek: Koraevillei harangok. Daljáték. B) bérlet.
Szept. 30. Szombat: Hoffmann meséi. Daljáték. C) bérlet.
Okt. 1. Vasárnap este: Szevillai borbély. Vigjáték.

ügy, meg fogja mutatni, hogy Kászonyit kárhatalommal távolítják el a székhelyről!

Harmadnap jöttek vissza sompolyogva, jóformán egyenkint és éjszaka, hogy ne lássa őket senki. Hogy mit végeztek, arról egyikőjük sem nyilatkozott, ellenben igen esőndések voltak és vállvonogatva hallgatták végig az asszonyi panaszt.

Egy másik deputáció a szolgabíróat kereste föl:

— Legalább az legyen megengedve, hogy bekötve hordják a fejüket, a konty ellenben megmaradjon.

— Szó sincs róla. Esküdjetek meg az embereitekkel.

— Oh, csókolom a kezét — mondta a szónokuk — az nem lehetséges. Amig bagolyhiten vagyunk, mi vagyunk az urak a házban. Ha pap elé megyünk, úgy bánik velünk az emberünk, ahogy neki tetszik, kezét csókolom.

— Ez magyarázat volna, mégsem tettek róla. Holnapra egyébként újabb intézkedések történnek, mert egy hónap alatt sendet akarok teremteni a faluban.

— Hát a járás többi helyén miért szabad kontyot viselni az asszonyoknak?

— Csak nyugodjatok meg, tubicám, azokra is rákerül a sor,

Mikor az első transzport kikerült a tömlőből, akkor kezdődött az igazi ribillió. Az asszonyok felfegyverkeztek, ki vasvillával, ki fakánállal, volt amelyik két plóhfe-

dőt vitt magával s felvonultak a hivatal elé...

— Adja meg a kontyengedélyt, mert leromboljuk a házat.

Kászonyi kiment közéjük.

— Nem takarodtok haza?!

— Itt fogunk meghalni, de nem engedünk.

A tüzoltófecske hirtelen feloszlatta a gyűlést, amit a libalegelőn folytattak. Mindenféle tervet kisütöttek, hol javasasszony pártfogását keresték, aki megrontaná Kászonyit, hol a kutyát akarták megmérgezni (ugyis vizet iszik mostanában), hol pedig arra vállalkozott a legfeketébb szemű, hogy elcsavarja a fejét.

Egyöntetű határozatot nem tudtak hozni, de azon éjszaka, mikor megtörtént az első kiséprzés, porig égett a szolgabíró istállója két kazal szénájával együtt, oltás alatt pedig a kert felől puskadurrogás hangzott.

Sebaj, másnapra esendbiztosokkal volt tele a falu, azok elkoboztak minden fegyvert és segítettek lefogni a fehérnépet az áristom számára. Az áldozatok ellenkeztek, kapálóztak, összeharapták az emberek kezét, de végre mégis bezárult mögöttük a tömlő ajtaja.

Szégyszemre kénytelen vagyok elárulni, hogy a harangozóknak volt a faluban a legtöbb esze. Öreg ész, pihent is, nem nagyon szokta rendes körülmények között

megerőltetni magát. Összehívta a kontyosokat — a kik még mindig nem akartak férjhez menni — tanácskoztak patogatott kukorica mellett sokáig s ennek eredménye gyanánt ment egyszer, templomból jövet, tenyérkopaszra nyirva haza a szolgabíró Jutkája. A mindenes, a házvezető kisasszony vagy kicsoda.

Kászonyi rémületében majd leesett a székről s csak ennyit hebegett:

— Persze, hogy persze, ki gondolt volna erre is.

Mikor pedig Jutka csak nem akart kifogni a zokogásból, kissé ingerülten kiáltott rá:

— Házzen nem káptalan az ember feje! Ne hógj már, majd hozok pomádét, a mitől kinő a hajad egy hét alatt.

Jutka ugyan azt gondolta, hogy el lehetne a dolgot másképpen is intézni, gyakorlati észjárással kisütötte, hogy ha ő most hirtelen szolgabírónává változnék át, a tetesek kezét lábát levághatná az ura, — Kászonyi azonban azt mondta: maradjon minden a régiben:

A szentjánosi, bagolyhiten élő asszonyok azután is kontyban jártak, viselik a diszt most is, a java pedig még mindig nem akar férjhez menni ama régi magyarázat alapján, hogy így ők maradnak urak a háznál.

Sz. Szigethy Vilmos.

Ma kedden B. bérletben:

A király mulat.

Dráma 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK.

Első Ferenc	— — —	Ternyei Lajos.
Triboulet	— — —	Békés Gyula.
Blanche	— — —	Szabó Irma.
De Saint-Vallier	— — —	Szilágyi Ernő.
Saltabail	— — —	Deési Alfréd.
Maguelonne	— — —	Almássy Lola.
Clement Marot	— — —	Szabó Gyula.
De Penne	— — —	Krasznay Ernő.
De Gordes	— — —	Kondor Ernő.
De Pardailan	— — —	Kiss József.
De Brion	— — —	Ungváry V.
De Monchenu	— — —	Gazdácska L.
De Montmorency	— — —	Mártonffy Jenő.
De Cotte	— — —	Sarkadi Vilmos.
De Le Tour Lengry	— — —	Katona Imre.
De Cosse asszony	— — —	Körösmezzei M.
Berarde asszony	— — —	Sz. Gárdonyi T.
Egy nemes a királynő kíséretéből	— — —	B. Cenker R.
A király szolgálója	— — —	Nagy József.
Orvos	— — —	Gajdzsinszky P.

Katalin. Az első bérleti napon Béldi-Fehér szép zenéjű daljátéka a Katalin került színre, mely Zilahynénak parádés szerepe. A cárnő, a meghódolást követelő fejedelemné, aki kegyetlen, amiként egy ókori kényur és lány, olvadékony, szerelmes, bohó, miat az a nagy Katalin, akiről a történelem oly sokat jegyzett fel. Az idealizált Katalin szerep személyesítője a bájos Zilahyné, tegnap elemében volt és junói természetével, hangjának tüneményes légységével, nagy ének-művészetével és játékbéli készségével olyan alakítást nyújtott, amelyben még alig volt része a debreceni közönségnek. Teljesen méltó volt hozzá a kis Főti Frida. Minek használjak közhelyeket, hogy már meghódította a közönséget. Igaz, de amily könnyen egy csapásra bevette a várat, oly gyorsan ki is űzhetik onnan. A közönség oly szeze-lyes, annyira ki van téve bizonyos befolyásoknak, hogy pillanat alatt kegyvesztetté teszi, legkedvesebb primadonnáját. Főti Fridában meg van minden tehetség arra, hogy a már meghódított közönséget megtartsa, azonban kötelességem figyelmeztetni a kis művésznőt, hogy manapság még a szubrettől is megkívánják az alakító képességet. Tegnap este nagyon szépen énekelte, ügyesen játszott is, de nem volt az a fiatal, síheder könnyelmű hadnagyocská, hanem Főti Frida volt a szubrett primadonna. Kopán Margit bizony nagyon gyenge énekesnő. Polgár Lancelotta elsőrendű volt. Emelték az előadás sikerét Ternyei, Deési Alfréd, Sarkadi Vilmos, Szabó Gyula, na még Zilahy ki ne felejtjük, aki egyike volt a legkitűnőbb statisztának. A rendezés fényes volt, a festői csoportok és szép díszletek a jeles igazgató izlését dicsérik. (bj)

Színházi hír. Hoinap este a bérlőközönségnek mutatja be Zilahy igazgató fényes kiállítású *János vitéz*-ét. A címszerepet ezúttal is Zilahyné Vilma énekl. Radó Anna a társulat ötödik énekesnője mutatkozik be a királykisasszony szerepében. A beteg Arkossi Vilmos helyett Deési Alfréd énekl a strázsamestert. A Percel nővérek új táncot lejtették.

A jövő hét műsora. Az e heti műsorban az a változás lesz, hogy a szombatra kitűzött „Faust” opera helyett „Hoffmann meséi” kerül színre. Eanek a változásnak az az oka, hogy a biztosító társulatoktól még nem jött meg az engedély opera előadásokra. E nélkül pedig színpadunkon operát adni nem lehet.

HIREK.

Mi az oka a husdrágaságnak?

A közönség nap nap után csak panaszkodik, hogy a hus ára folyton emelkedik. Az áremelkedés annál is inkább természetellenesnek tűnik föl az idén, mert szarvasmarha kivételünk elé semmiféle hivatalos akadályt nem gördítenek s arról sem lehet panaszkodni, hogy nem volt megfelelő takarmánytermésünk. Ma egy hajdumegyei gazda levelet intézett hozzánk, amelyben a husárak drágaságának természetes okait igyekszik magyarázni. Készséggel helyet adunk sorainak, de nem hallgathatjuk el ama megjegyzésünket, hogy amikor a levél írója oly komolynak látszó érvekkel igyekszik a husdrágaság okát magyarázni, rejtegetve a mérsárosok felé sandít. Itt a levél: Magyarországon a belfogyasztás és kivitel arányához képest kevés az állat. Amióta az ország népessége jelentékenyen emelkedett s a falusi nép része a városokba özönlött, a husszükséglet jóval nagyobb, mint 20—30 évvel ezelőtt volt. Az állatállomány, míg egyrészt szaporodott, másrészt az erdők és legelők feltörése és kultiválása folytán kevesbedett. A falusi kisgazdák a közlegelők kevesbedésével az állatállományukat redukálni voltak kénytelenek. A legtöbb helyen tejgazdaságot űznek. Innen levágásra nagyon kevés szarvasmarha jut. A hatósági mérsárosok fölállítására nem sokat segít.

Az egyedüli célirányos segítség az állatállomány emelése. Más államokban ugy segítettek a bajon, hogy öt vagy tíz évre beszüntették a malac és borjúvágást. Ezzel az állomány oly nagy mérvben emelkedett hogy a szükségletet ismét egészen olcsón lehetett kielégíteni. Az volt Magyarországon a legnagyobb baj, a mikor a malacok darabját 70—80 kr-ával s forintjával, a borjúkat 6 és 10 forintjával kotyavetyélték el, rengeteg érték veszett kárba. A tenyészet visszaesett. Ha Magyarországon 5—6 évig fejletlen, növendék jószágot nem vágnak, — hanem a tenyésztésre használják föl a hat évi szaporulatot; ez legalább megtízszerezné az állatállományt. Így aztán a belfogyasztás is kielégítést nyerne s kivitelre is jutna. A gazda is, a husvágó s husfogyasztó is ki lenne elégitve. Csak arról a pompás ropogós malacpecsenyéről s izletes borjú pörköltéről le tudnánk hat évre mondani!

Ez azonban lehetetlen. Ezzel szemben egy más oldalról hozzánk érkezett vélemény azt mondja, hogy a *marhaállomány nem apadt* Ellenkezőleg szaporodott. A folyó év tavaszán megtartott állatszámolás legalább ezt derítette ki. Csakis a minőségben van eltérés. A felnőtt ökorállomány csökkent, de a növendék-marhaállomány szaporodott. A tény az, hogy az állatállomány majdnem ugyanaz, de a fogyasztás emelkedett rendkívüli módon. A múlt évi takarmányszükség, melyet a szárazság idézett elő s az ideinagy hőség, mely ismét takarmányhiányt okozott, lehetetlenné tették és teszik Magyarországon az állatbizálást.

Háromszor annyit fogyaszt a közönség a sovány jószágból, mint amennyit fogyasztana a hizlalt állatból. Ez okozza a drágaságot. Néhány évre lesz szükség, hogy az árak rendes kerékvágásba kerüljenek; mert a szarvasmarha tenyésztésben beállott produkció hiánya csak lassan pótolható. Ime, nem leher nagy okuk a panaszra a mérsárosoknak, akad még olyan is, aki az ő párt-

jukra áll. De azért mi mégis csak azt mondjuk, lássuk a próbavágást.

— **A város jövő évi költség-előirányzata.** A gazdasági és a jog-és pénzügyi bizottság tárgyalásain keresztül ment költségelőirányzatot ma vette részletes tárgyalás alá a Domahidy Elemér főispán elnökölte alatt összeült teljes tanácsülés. A részletes tárgyalás nagyobb változtatásokat nem eszközölt a jog és pénzügyi bizottság által megállapított tételeken. Mindössze az épületek tatarozására előirányzott 40.000 koronát meghagyta a tanácsülés eredeti nagyságában, holott a jog és pénzügyi bizottság csak 30.000 koronát javasol. Ezenkívül drágasági pótlék címen illesztett be még a tanácsülés kisebb összegeket, amelyeket számításba véve a **pótadó 29 százalék lesz.**

— **Hastifusz.** Ma újabb három megbetegedést jelentettek be az orvosok.

— **Verseny galamblovászat.** A lövészegyesület jövő hó 8-án tartja meg a nagyerdei sporttéren a galamblovászat-versenyt. — A verseny délelőtt 9 órakor kezdődik s tart délután 1 óráig. Egy órai szünet után folytatni fogják, míg befejezést nem nyer. A versenyre 10 drb. tiszteletdíjat tűztek ki, köztük van a debreceni urhölgyek díja is.

— **Megálgalmazott katonatisztek.** A múlt héten történt, hogy a debreceni kereskedelmi és iparbank kárára furfangos csalást követtek el a zálogosztálynál. A csalással vádolt egyén, aki időközben a kárt megtérítette, állítólag a reggel megjelenő lapok szerint azt vallotta, hogy *magasrangú katonatiszt követte el a csalást.* A tisztikar mód felett felháborodott ezen és különösen a egyik helyi lap közleménye felett és a tisztikar Nagy Győző dandárparancsnoknál az ügy tisztázását követelte, mert a tisztikar ily alávaló gyanúsítás alatt nem maradhat. Nagy Győző dandárparancsnok átírt a rendőrséghez, hogy feltétlenül nyomozza ki a tettest, ha pedig a reggeli lapok alaptalanul rágalmazták a tisztikart, valamennyi ellen megindítják a sajtópert.

— **Állatbetegségek a megyében.**

Lépfene: Hajdunánás; Hajduszoboszló.

Takonykór és bőrféreg: hajduszoboszlói Nádudvar; Hajduszoboszló.

Sertésvész: hajduböszörményi Felsőjécsa; hajduszoboszlói Földes, Nádudvar; Hajduböszörmény.

— **Vakmerő rabló támadás.** Hihetetlen részletekben bővelkedő rabló támadásról ad hírt a csendőrség jelentése. Keeskés Juliánna, Csapókert I-ső járás 22 szám alatti lakos feljelentést tett tegnap rabló támadás miatt ismeretlen tettesek ellen a rendőrségen, az esetet a következőképen adván elő: Vasárnap éjjel kocsin ment lakására, miután már későre járt az idő. A kocsi néhány lépéssel lakása előtt állította meg, nem akartván lakásáig kocsin menni. Mikor kilépett a kocsiból és gyalogszerrel előre iadult, hirtelen két alak állta el az utját és pénzt követeltek tőle, Keeskés Juliánna megrémült és futásban akart menedéket keresni. A rablók azonban elállták az utját és most már lövéssel fenyegették, ha pénzt azonnal át nem adja. Keeskés Juliánna úgy védekezett, ahogyan éppen ökleivel tudott. Eközben folyton hátrált, hogy lakása felé közeledhessék. Mikor lakása ajtaját elérte, kétségbeesetten zörgetett. Ekkor a rablók, látva, hogy a leány szabadulása pillanatok műve, utolsó támadással együttesen vetették magukat Keeskés Juliánára. A leány öklével az egyiknek

arcába csapott, a másiknak pedig óralancát tepte le. Végre nyitották az ajtót s Kecskés Julianna mentve volt. A rablók a sötétben elillantak. Kecskés Juliána feljelentésére a csendőrség erőlesen folytatja a nyomozást.

— **Nagy kivándorlás Hajdumegyéből.** Megdőböntő mérveket kezd ölteni a kivándorlás az ország legnagyobb vármegyéből is. Ujabban a kivándorlás központja Téglás község, amelynek lakosai valamenyien Amerikába készülődnek. Ma a megyeházán Juhász Mihály, Garai István, Cz. Szabó Mihály, Major Gábor, P. Szabó Gáborné, Tuka Bálintné, Cs. Szabó Mihály és P. Kovács Sándor léglási lakosok váltottak utlevelet. A községből még 40—50 egyén készül a kivándorlásra.

— **Koszorúmegváltás.** A „Korona” takarékos és hitelszövetkezet igazgatósága Berger Jenő halála alkalmából koszorúmegváltás címen 20 koronát szavazott meg, amelyből 10 koronát a mentőegyesületnek juttatott. Körner Adolf tanácsnok, az előkészítő bizottság elnöke ezután mond köszönetet az adományért.

— **Milyen időnk lesz?** Meteor írja: jelzéseinek megfelelőleg a 13-iki és 17-iki események hatáskörébe állott be változás időjárásunkban, 14—15-én már felhősebb volt az égolt s 16-án kiadó esőnk jött, amennyiben egész éjjel esett, leszállítva egyszersmind az eddig magas hőmérsékletet is. Hogy a csapadék már előbb be nem következett s a lehűlés nagyobb mérvű nem volt, az a napon előforduló nagymennyiségű kitérősekből eredő felhők akadályozták meg. 23—24-én már észiesebbre fordul időjárásunk s hamarosan tartós esőt várhatunk, különösen a 29-iki események hatáskörében. Október eleje szintén ilyen jellegűnek mutatkozik s csak a második negyede s közép táján tul néhány nappal — vagy pedig igen kedvező esetben, — vagyis ha a számító kitérősek a napon nagyobb mérvűek lesznek, — egész 24-ik elég derült, melegebb napokat kaphatunk, amely még oly annyira is fokozódhatik, hogy részlegesen a vénaszonyok nyara elnevezésére is s így a szüretelésre kedvező napok kerülhetnek. Végre azonban október havának is már hűvös, nedvesnek ígérkezik a bolygók részéről. Szeptember hó hátralevő eseményei 24, 26, 28 és 19-re esnek. A 24 és 29 erős hatásúak, a 24 hűvös, 29 pedig csapadékos jellegű.

— **A sebhelyes arcú tolvaj.** Egy szegény munkakereső vándorlegény kelle metlen kalandja okozott hétfőn este mozgalmat a nagyállomáson, a III ad osztályú vándorlegény. Egy élelmes tolvaj ravasz fura-fanggal eltávolította az utból a legényt s míg az odajárt, egész vagyontárait magába foglaló kofferjét ellopta. A megcsalt vándorlegény Sándor István jászkeréki fiu, cipészsegéd. Szabadkáról jött Debrecenbe tegnapelőtt reggel. Munkát keresett itt, de nem kapott jó helyet, emiatt elhatározta, hogy az esteli vonattal Nyíregyházára utazik. Hatalmas esomagjával már este 7 órakora nagyállomáson voltott gondolkodott magában, mikor egy 26 év körülinek látszó fiatal mesterlegény kezdett Sándor körül ólalkodni. Egyszer csak megállt köszönt és gyufát kért a vándortól. Az adott neki szóba eraszkedtek egymással, miközben az idegen ember megkérte Sándort, hogy váltson neki is jegyet, addig majd vigyáz a kofferére. Sándor elment. Váltott jegyeket. Jó tíz perc bele telhetett, amikor visszaért s megdőbönve látta, hogy kofferre az idegennel együtt eltűnt. Kereste, kutatta, a rendőrnek is szólt, de az idegen „kolega” már akkor található nem volt. Egy öreg asszony látta, mikor az idegen egy kofferrel elistett, de azt hitte, hogy jogos tulajdonát cipeli. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Betörések a tanyákon.** A debreceni tanyák közt végtelenül szomorú a közbiztonsági állapot az utóbbi

időben. Nincs nap, hogy betörések és utonállások ne történnének. Pár nap óta az Átkos-földön, a Hajnal-telepen történt betörés, az éjjel pedig a sorompóst rabolták ki. A károsult állítása szerint azon a környéken még csendőrt nem is láttak, pedig azon a területen a közbiztonság a csendőrség hatásköre.

— **Szegény ember panasza.** Szegény öreg ember jött a szerkesztőségünkbe a haja fehér volt az arca halovány, beesett. Le lehetett arról olvasni a nélkülözést, a nyomort. Oda jött az asztalunkhoz és nagyot sóhajtván adta tudunkra, hogy panaszt tenni jött.

— Irják meg az urak, úgy tán lesz egy kis foganatja. Jobban meghallja a tekintetes rendőrőrkapitány ur, mintha a szegény ember mondaná el a szavával.

— Megírjuk, meg, biztatgattuk, — hanem hát mi volna az?

Az öreg megint fohászkozott egyet, aztán csak rá kezdte nagy fenekét kanyarítva a dolognak.

— Tudják az urak ugy-e, hogy milyen drágaság van?

— Tudjuk, tudjuk, aztán meg ugy-e rosszul is mérik a húst?

— Hus, — mormogta az öreg szomorúan, — nem fordul az meg a mi hazánkban... Hanem a bab, lenesse, meg más effélék... Csak hogy ez is méreg drága. Nem lehet még azt sem megvenni a szegény embernek. A burgonya lenne még a legolcsóbb valamennyi között. Hát azzal élünk, csak hogy abból sem tudunk jóllakni, mert odakünn a piacon literszámba mérik. — Aztán nem az apraját, hanem a nagyját teszik a literesbe. Két három burgonya, akkora mint az öklöm, egy liter. Azért kell 8—10 fillért fizetni. Eanyi pénz három burgonyáért. Ha kilóval mérnék, akkor sem lenne drágább és még egyszer annyit kapnánk belőle. Hát írják meg az ifjú urak, hogy tiltsa meg a tekintetes főkapitány, hogy a nagy burgonyát ne literrel mérijék, mert emberesülés ám az. Így csalják a szegény népet. Ez az én panaszom. Irják meg.

Ime hát megirtuk a szegény ember panaszát.

— **Halálozás.** Özvegy nagyenyedi Boross Ferencné szül. Seidl Paulina folyó hó 25-én Árpádon elhunyt. Az elhunytban Boross Kata helybeli kereskedő édes anyját gyászolja.

— **Kedélyes levélhordás.** Egy vidéki levélhordónak naponta, esőben hóban, jóidőben egyaránt el kellett gyalogolnia a postaállomástól két mértföldnyire levő faluba. Sok levelet ugyan nem vitt, mert a parasztok nem igen költenek ilyesmire, de a tisztelendő plébános urnak az ujságját minden nap ki kellett hordani. Egy meleg napon azonban, mikor csakis a plébános ujságjával kellett volna a faluba mennie, önhatalmúlag feloldotta magát a kötelesség alól, úgy gondolkodván, hogy egy ujsággal nem érdemes kifáradni. Másnap a pap találkozik vele az uton.

— No barátom, mi van az ujsággal? Tegnap nem hozta ki.

— Nem, de elolvastam. Nincs benne semmi.

— Az más, kedves barátom — mondá a pap kedélyesen. — De ha még megvan, legközelebb hozza ki, mert szeretném olvasni a regény folytatását.

— **Köszönetnyilvánítás.** Steinberger Adolf ur a Közgazdasági bank főkönyvvezetője 25 koronát küldött hozzám a siketnémák javára, mely kegyes adományért fogadja a szerencsétlen siketnémák nevében hálás köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

— **Mikor a borbély lakodalomba megy.** Egy közeli község egyetlen borbélymestere lakodalomba volt hivatalos nemrég. Mivel nem volt kéznél senki, a ki távollétében helyettesítse, ennél fogva nyugodtan

bezárta az oficinát és a következő földrészt ragasztotta a csukott ajtóra:

Menyegzőre mentem,
Holnap jövök haza.
Ha józan leszek, borotválók.

És még mondja valaki, hogy Figaro humora kiveszett!

— **Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrót,** mely legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedró készítmények között. Hatásos gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 koronára 15 fillért utánvétellel bérmentve küld a készítő: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen, Kossuth-utca 8.

TAVIRATOR.

Az ellenzék egyesül.

Budapest, szeptember 26. Az uralkodó magatartásának következménye feltétlenül az lesz, hogy a párkeretek felbomlanak és minden képviselő belép a függetlenségi és 43-as pártba. **Ez a nagy politikai esemény október 3-án fog megtörténni.** A vezérlőbizottság október 2-án délelőtt fog ülést tartani, délután pedig az összes pártok értekezletet tartanak, amely a feloszlást fogja elhatározni, másnap (október 3) délután 5 órakor közös értekezletet tartanak, amelyen ünnepélyesen elhatározzák, hogy belépnek a függetlenségi és 48-as pártba. A közös értekezletre meghívják a szabadelvűpártból kilépett csoportot is. Az egyesülés óriási jelentőségű, mert akkor a függetlenségi és 48-as pártnak 270—280 tagja által meglesz az abszolút többség.

Ha a polgárság sarkára áll.

Budapest, szeptember 26. A kamarilla szövetségeseire, a nemzetközi szociálistákra ugyancsak rájár a rud, mióta a polgárság talpára állt. Minden szociálista tüntetés csütörtököt mondott pár nap óta és a szociálistákat, akik a nemzeti jogok ellen tüntetnek, **véresre verték.** A tegnapi tüntetésnél is 54 szociálista sérült meg súlyosan, a kik közül többen a halállal vívódnak. A munkásság zöme különben maga is látja, hogy a vezérek a kamarilla bérencei és már meg is indult a mozgalom ellenük. A munkásság annyira el van keseredve a Bokányi és Weltner féle alakok ellen, hogy még meg is képes lincselni őket.

Zichy János a királynál.

Budapest, szeptember 26. Zichy János gróf, akiről már napok óta tartja a hír, hogy a kormányalakítással fog megbízatni, 28-án megy kihallgatásra az uralkodóhoz. Zichy nemzeti engedményeket kap és új választás útján óhajtt többséget szerezni.

Szabadalmazott tüntetések.

Budapest, szeptember 26. Kristóffy bukott belügyvezető szigorú rendeletet intézett Rudnay főkapitányhoz, amelyben megparancsolta, hogy minden, az egyesült ellenzék és a függetlenségi párt mellett rendezett tüntetést akadályozzon meg és karhatalmat is igénybe vegyen. A szövetkezett ellenzék ellen rendezett, kamarilla és darabont szövetséges szociálisták tüntetéseit azonban titokban támogatja a rendőrség. Ilyen alávaló, beestelen uralom még soha nem volt Magyarországon.

REGÉNY-OSARNOK.**Apáca és kegyencső.**

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 105

Régi barátai mind elhagyták őt.

Az elősdiék, kik a gazdag örökösét bizelkedve vették körül, a biu békához hasonlóan felfújták magokat, ha vele találkoztak, és sem egy mosolyuk, sem egy üdvözlésük nem volt számára.

Azonban egy szerelemteljes szív mégis dobogott a szerencsétlenért, a szép velencei nő Signora Camilla kebelében.

És mégis volt a mélyen elbukottnak egy hü odaadó barátja a szükségben, a derék Preller ügynök, ki kifáradhatlan buzgalommal segíteni rajta.

Démona igen mélyen megalázta őt; oly mélyen, hogy már jó angyala sem emelheté fel többé.

S a halvány arcú, pokoli mosolyú démon, még mindig irasztalánál ült, gonoszán tépelődve, s vészterhes gondolatokba merülve.

Erlensteint, a szivtelen férfit, ismét irószobájában találjuk.

Maga elébe bámult, s úgy látszott, hogy nem is hallgat Roller báró fecsegésére, ki heves tagjáratással beszélget előtte.

— Ha még bájitalokat készítenék, — kiáltá ez exaltálva, azt hinném, hogy a kis boszorkány megbűvölt. Ejjel-nappal róla álmodozom, szerelmem már nem természetes, felemészttem magam ezen lángnál. E szenvedély még megöl, s Roller Lajos báró hamvai nemsokára ősei sírboltjában fognak nyugodni.

— Hát a picike még mindig olyan rártató?

— De még minő, különösen ellenem! Megfoghatatlan! Hiszen azt kellene hinnem, hogy egy olyan ur, mint én, mindent egyesít magában, hogy egy fiatal leányt boldoggá tegyen, mert a legbájosabb fiatal hölgyek ábrándoznak értem, csak ez az egy látszik elvakultnak lenni.

— A hiba talán önön van, mert nem tudja megragadni a kellő percet. Én a legelőzékenyebb módon figyelmezteltem önt, a midőn Paulina kezdett terhemre lenni, akkor ideje lett volna kegyeit megnyerni. De őt akkor valami más hölgy foglalta el. Most már aztán legyen türelmes, míg a szép Leon visszahúzódik, s a hely ismét üresedésbe jön.

— A szép Leon? hát remete lett ön, s nem tudja, mi történik a nagy világban?

— Mit, hát Leon is odább állott volna már?

— És utána már egy egész tucat.

— Ah, mit nem mond ön?

— A szép Leon után egy börziáner, ezután egy lieferáns, aztán egy kereskedő, stb. következett. Most valami serfőző van a sorban.

— Tehát fokról fokról lefelé a lépcsőn. Ugy látszik, Paulina nagyon siet.

— S nekem egyetlen fokot nem enged azon lépcsőn. Valahányszor előjegyeztem magamat, mindig fölülök.

— Szegény báró!

— S nálam, Roller bárónál becsültebbre egy olyan sörös hordót, majdnem megörit e gondolat.

— Csak türelem, ön végre is győzedelmeskedni fog.

— Végre, de mikor? A rózsá már hervad, s már most is elvesztette illatát; hát addig várjak, míg a vihar az utolsó szirmlevelet is leszakgatja, s nem marad meg egyéb, a töviséknél.

— Adja Isten báró, hogy csak olyan vihar dühöngjön, mely csupán a rózsaleveleket sodorja el.

— Tehát más vihartól is lehet félni?

— Igen, amely nyugatról támad, s mely százéves szerződéseink leveleit fogja szét tépni, s törzsfaínkat gyökereitől kiszakítani.

— Az igaz, azt állítják, hogy Franciaországban zavargások vannak.

— A parasztnak ismét kedve jött, sakkot mondani a királynak!

— Bah! Lajos Fülöp ócsa ember!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Amerikai disznósír Fiumében. A „Slavonia“ kivándorlási hajóval — mint Fiuméből jelentik — chicagói származású 100 hordó, körülbelül huszezer kilogramm olvasztott amerikai disznósír érkezett Fiuméba. A szállítmányt Fiumén át Sziszekre expedáltak. Még nem volt eset rá, hogy ekkora nagy tömeg amerikai disznósírt hoztak volna be közvetlenül Magyarországra. Az amerikai invázió oka kétségtelenül a belföldi árak szüntelen emelkedése.

Spanyol paprika Magyarországon. Valenciai konzulátusunk jelentésében azt a megdöbbentő és fölháborító hírt olvassuk, hogy az idei július hónapban Trieszten át 15.000, Fiumén át meg éppen 45.560 kilogramm spanyol paprikát hoztak be a közös vámterületre. A spanyol paprika inváziója Magyarországra tavaly kezdődött, mert hogy tudvalevőleg a múlt évi borzasztó aszálytól a Szeged környéki paprikakültvények majdnem teljesen elpusztultak. A spanyol paprika egyáltalán nem versenyezhetne a magyar termékkel, ereje, zamata meg sem közelíti a mienket, de a spanyol paprika importőrjei magyar paprikával keverik a spanyolt s ezt a keveréket magyar paprika elnevezéssel hozzák forgalomba úgy a hazai piacokon, mint a külföldön. Ugyanaz az elem, a mely a tokaji nemes aszút hamisította az olasz importtal s ez által a tokaji bor hírnevét félig-meddig törkretette a világpiacra: ugyanez az elem gonosz és büns merényleteket követ el tavaly óta a magyar paprika méltán megérdemelt jó híre és kelencősége ellen. Óriási jelentősége van ennek, mert a paprikára igen nagy szerep vár az Általad szépen fejlődő kergazdaságban s ezáltal alföldi magyar népünk gazdasági jólétében. Azért a spanyol paprika importőrjeinek üzelmeit nem szabad tényleg eltűnirni. — Szeged Debrecen és a nagyobb alföldi városok, nemkülönben a székesfőváros hatóságának mulasztatlan kötelességük a hamisítók kérelhetetlen üldözése, szigorú megbüntetése, a melyet nevük közéletével kell minden esetben okvetlenül sulyosítani. Az illetékes gazdaságpolitikai körök figyelmét pedig felhívjuk arra, hogy a Spanyolországgal kötendő kereskedelmi szerződésnél legyen gondjuk arra, hogy jövőben a spanyol paprikát ne lehessen egy könnyen hozzánk behurcolni.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. szept. 26

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyarországi nehéz (páronként 400 kilogramm feltűli sulyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kilgr-ig terjedő sulyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon feltűli sulyban) 140—141 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 140—141 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban) 141—142 fillérig. — II. Magyarországi: Nehéz (páronként 280 kilogrammonként feltűli sulyban) — fillérig. Közép (páronként 240—380 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon feltűli sulyban 141—143 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 140—142 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 140—142 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl) 1 Nehéz (páronként 240 kilogrammon feltűli sulyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon feltűli sulyban) 140—141 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 141—142 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 137—138 fillérig. A hízott sertés üzletirányzata változatlan

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni hogy tulhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kiegészítőket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól**bocsátom áruba.**

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA,
DEBRECEN, Városháza.**Pályázati hirdetmény.**

A debreceni ipartestületi betegsegélyző pénztárnál megüresedett számfeljőti állásra ezennel pályázatot hirdetek. Evi fizetés 1600 korona. Pályázhatnak iparosok is. A pályázati kérvények az ipartestületi jegyzőhöz nyújtandók be, s ugyanott bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Pályázati határidő 1905. Október hó 2. délutáni 5 óráig. Később érkezett kérvényeket bírálat alá nem bocsátok.

Debrecen, 1905. Szeptember 26.

Zelinger Ede
ipartestületi elnök.**Kérjen prospektust!****Tiphus és hasonló járványok ellen a legbiztosabb óvszer a****NOXALL JR.**

a jelenkor legtekélyesebb, legkifűnőbb, a legolcsóbb és a legkisebb viz-zűrője, mely az ivóvizet kristálytisztává és a legrosszabb vizet is élvezhetővé változtatja. Amerika, Angol, Belgium és Németországtól a több százézer van használatban. Minden felszerelés nélkül bárki is bármely vízvezeték csapjára könnyen feltehető.

Egy darab ára **K 22.50**

használati utasítással

Kapható:

AUERIGNAC-nál

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 11. sz.

Telefon 55-38.

a NOXALL JR magyarhoni kizárólagos lerakata, valamint minden

műszaki és jobb vaskereskedésben,

Nélkülözhetlen minden háztartásban.**Őszi vetésre ajánlok:**

Eredeti impotált

Squarehead-buza vetőmagot.**Ára 1000 kilogrammonként 480 korona.**

Szakszerű gazdaságban legfontosabb a vetőmag. Hiába minden művelés és trágyázás, ha nem használjuk a legnemesebb faj-vetőmagot. Gyakorlatilag és szaktudósok által be van igazolva, hogy a Squarehead-buzának az eddig termelt fajok felett következő előnyei vannak:

Minden talajban megterem.**A legjobban telet.****Feltétlen biztonságot nyuj a vetés megdűlése ellen.****A hazai buzáknál korábban érik.****A termés hozama átlagosan 16 métermázsa katasztrális holdankint.****MEZEY ZSIGMOND**

Budapest, V., Váci-ut 74. szám.

Erzsébet

sorsjegyeknek a november 1-i húzáshoz való eladására

ügynökök

magas jutalék mellett azonnal felvételnek. Kétheti eredményes működés után fix-fizetést is adunk. — Neumann és Raab bank és váltó üzlete Budapest Andrassy ut. 50.

Jelzálogkölcsonők

(ujak és konvertálások) igen előnyösen, gyorsan kaphatók külföldi tőkék elhelyezése által. — Uradalmak, birtokok és házakon kívül gyárak és ipartelepek is elfogadtnak jelzálogul. Levélbeli megkereséseket továbbít. Osteuropäische Presse kiadóhivatal Budapest, Kaziney-utca 2.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítő szer gyöngéledők, vérszegények és lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

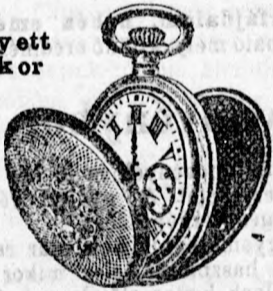
Több mint 3500 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál
Trieszt-Barcola.

A győgytárakban pedig 1/2 lit. 2 K. 60 fillér.
1 „ 4 „ 80 „

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett
csak 7 kor

Pompás metronir-Gloria-üzlet óra. 3 erős fedéllel ugró borítókkal, gazdagon véve, pompásan jár, 8 évi jót állás mellett, utánvétellel csakis

7 korona.

Uhrenf. J. König.

Wien, VII. Westbahnestr. 36/72.

Rézgalic (kékkő)

Dupuy-féle mag-csáva

buza-pácoláshoz.

Bornyomó-zsákok

legtartósabb minőségben minden nagyságban kaphatók

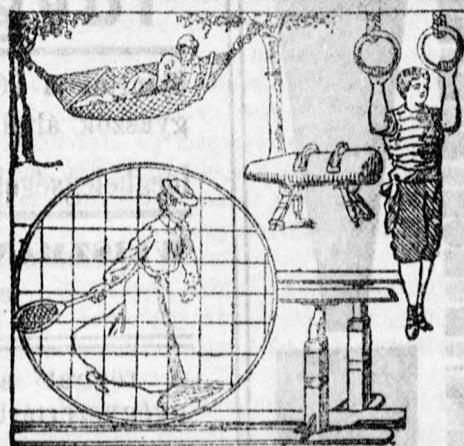
KOMLÓSSY LAJOS

fűszer és csemege üzletében

DEBRECEN, Piac-utca 1. szám.

Telefon.

ELSŐRANGU HIRNEVES
OSZTRÁK CEMENTGYÁRAK
VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE
ERŐS MAGYARORSZÁG ÉS MELLEKTARTOMÁNYAI TERÜLETÉRE
ELKÁN ÉS BOSSÁNYI
BUDAPEST, V., Lipót-körút 18.
TELEFON: 19-18. * Sürgőjelen: ELBOSS SPST.
Szállítanak kitűnő minőségű Portland és Roman cementet a piaczi áron aml legkedvezőbb feltételek mellett.
ÉPÍTŐMESTEREK
BETON-ÉPÍT. VÁLLALKOZÓK
CEMENTÁRU-GYÁROK
ÉPÍTÉSI ANYAG-KERESKEDŐK
Ajtó feltehetően érdeklődés kérésre. Cementár-üzlet. Előkészítésként és az országos kiegészítésként. Magyarországon, ahol az országos helyi viszonyok lehetővé teszik, az azonos helyi viszonyok lehetővé teszik. Az azonos helyi viszonyok lehetővé teszik.

Alapított 1878. Telefon 15-52.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, kerítésháló, tekejáték, uszk, ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbízható beszerzési forrás.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep
BUDAPEST,
IV., Károly-utca, boltos. 12.
(Központi városban építési) a Helyi-utcaval szemben.
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Minden „tökéletes” és „legtökéletesebb”-nél jobbak, évtized óta kipróbált, kiállításokon is elsődíjakat nyert.

különleges kézi borsajtóink,

melyek húzásierőre épülven, nyomóképességben felülmulják a hidraulikus préseket.

Arusítjuk pedig gyártelepünkön első kézből, jutányosan, feltétlen jótállással.

A ki nem ellensége saját anyagi érdekének, az ne vegyen vásári csizmát!

Szolgálatkész tisztelettel:

Debreceni Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia végén, a Hadházi-utcában.

A legfinomabb Calcium-Garbid

legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akármely állomásra szállítva, Magyarország főútvonalain.

A szám-összeg előleges beküldése, vagy utánvétel mellett kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia Triest.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Mérete 10 és 30 fillér, minden további szó 2 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 3 fillér.

Levegőből beküldésekre pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„Debrecen”
telefon száma
412.

Virágok
való selyem papír minden féle színben nagyválasztékban kapható Bérics-telep 20 sz. alatt.

Megbízható és szorgalmas ügyvédök olyan vidékről, ahol a szőlő megterem és szőlőműveléssel foglalkoznak és ahol filoxera pusztításait már megkezdte vagy pedig ahol szőlőültetéssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert ha címünket közlik Hegyi Lajossal Budapest, Király-utca 13. I.

Sírkoszorúból állandó nagyraktár a „Polgári” temetőkezési intézetben Csapó-u. 28.

Utazók.
fix fizetés és magas jutalékkal nagy részvénytársaságnál azonnali és állandó alkalmazást nyernek. Csakis intelligens, jó megjelenésű urak küldjék referenciákkal ellátott ajánlatukat „K.R.” jelleg alatt Debr. poste restante.”

Kiadó
A vámospéteri határban a csere alatt 25 hold lakóház és istállóval ellátott birtok f. év október 1-től. Tudakozóúti Széchenyi-utca 6 szám alatt.

Nőruha varrótermünket

ujjonnan szervezve, annak vezetésére

Fülöp Sándor

birneves szabó mestert nyertük meg, hol

Kabátokat, Angol-Costümeket, Séta- és Alkalmiruhákat

sajat szöveteinkből

legkényebb igényeknek is megfelelően rövid idő alatt jutányosan készítettünk

Bosznay J. és Társa

női divatterme

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 5. SZ.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított áron árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegeink

igen szép mintákban, melyek 3 frt. 20 kr. helyett 1 frt. 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart.

Szabó Lajos Fiai cégnél

DEBRECEN.

Gsászári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „EGYSZARVU”-hoz címzett gyógyszerárban DEBRECENBEN kapható.

!Gyomorbajosoknak!

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajt, mint:

Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodása van, egy igen jó háziszser ajánlható mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Eme gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékéből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőgés, gyomorégés, csömör melyek biztos előjelei a krónikus gyomorbajnak, s ezek néhányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fájdalmat, szív dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép- és a Pfortader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bágyadság, mindmegannyi következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Etványtalanságnál, ideges lehangeltség és kedélytelenség, valamint gyakori fejtájás és álmatlan éjek után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegek és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, cseresnye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai orvógyökér, ehalmus gyökér a 10.0.